

PRAWO CYWILNE — ZOBOWIĄZANIA

KAZUSY, ORZECZNICTWO,
MATERIAŁY

Redakcja
Ewa Bagińska
Paulina Wyszynska-Ślufińska

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego

PRAWO CYWILNE – ZOBOWIĄZANIA

**KAZUSY, ORZECZNICTWO,
MATERIAŁY**

PRAWO CYWILNE – ZOBOWIĄZANIA

KAZUSY, ORZECZNICTWO,
MATERIAŁY

Redakcja
Ewa Bagińska
Paulina Wyszwińska-Ślufińska

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego

Gdańsk 2022

Autorzy

prof. dr hab. Ewa Bagińska
dr Izabela Adrych-Brzezińska
mgr Kinga Konieczna
mgr Mateusz Kosmol
dr Maja Maciejewska-Szałas
mgr Dawid Rogoziński
mgr Katarzyna Wałdoch
dr Paulina Wyszynska-Ślufińska

Recenzent

dr hab. Kinga Bączyk-Rozwadowska, prof. UMK

Redakcja, skład i łamanie

Wioletta Kowalska/Violet Design

Projekt okładki i stron tytułowych

Studio Spectro

Publikacja sfinansowana ze środków Katedry Prawa Cywilnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Funduszu Inicjatyw Dydaktycznych Uniwersytetu Gdańskiego nr zadania: 500-P080-S650-20

© Copyright by Uniwersytet Gdański

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-342-4

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206

e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa

Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego

ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wykaz skrótów	17
---------------------	----

Wstęp	19
-------------	----

Rozdział I

Sposób (metoda) rozwiązywania kazusów z prawa zobowiązań	23
1. Rodzaje kazusów i pytań	23
2. Metoda rozwiązywania kazusów	24
Etap I: Określenie stosunku zobowiązaniowego (podstawy prawnej)	25
Etap II: Omówienie przesłanek roszczenia/uprawnienia, które stanowi przedmiot pytania	28
Etap III: Subsumpcja	29
3. Przykładowe rozumowanie	31
Kazus	31
Schemat procesu myślowego i zakres pożądanej odpowiedzi	32
I. Wskazanie źródła stosunku zobowiązaniowego	32
II. Określenie przesłanek i wymagalności roszczenia/ uprawnienia	33
III. Subsumpcja	34

Rozdział II

Zobowiązania. Część ogólna	37
1. Przepisy ogólne dotyczące zobowiązań	37
Kazus nr 1. Świadczenie przemienne **	37
Kazus nr 2. Świadczenie odsetkowe **	38
Kazus nr 3. Świadczenie odsetkowe **	39
Kazus nr 4. Świadczenie odsetkowe ***	40

Kazus nr 5.	Solidarność dłużników i wierzycieli **	40
Kazus nr 6.	Świadczenie podzielne i niepodzielne **	42
Kazus nr 7.	<i>Actio pauliana</i> ***	43
Kazus nr 8.	<i>Actio pauliana</i> ***	44
Kazus nr 9.	Adekwatny związek przyczynowy **	45
Kazus nr 10.	Adekwatny związek przyczynowy **	46
Kazus nr 11.	Adekwatny związek przyczynowy *	46
Kazus nr 12.	Adekwatny związek przyczynowy **	47
Kazus nr 13.	Adekwatny związek przyczynowy ***	47
Kazus nr 14.	Adekwatny związek przyczynowy **	48
Kazus nr 15.	Adekwatny związek przyczynowy **	49
Kazus nr 16.	Szkoda i jej naprawienie **	49
Kazus nr 17.	Szkoda i jej naprawienie *	50
Kazus nr 18.	Szkoda, <i>lucrum cessans</i> **	51
Kazus nr 19.	Szkoda jako normalne następstwo zdarzenia **	52
Kazus nr 20.	Ustalenie wysokości odszkodowania **	53
Kazus nr 21.	Ustalenie wysokości odszkodowania ***	54
Kazus nr 22.	Koszty najmu pojazdu zastępczego jako szkoda **	55
Kazus nr 23.	Koszty najmu pojazdu zastępczego jako szkoda **	56
Kazus nr 24.	Szkoda na mieniu ***	58
Kazus nr 25.	Elementy szkody podlegającej naprawieniu ***	59
2.	Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych	60
Kazus nr 1.	Zasada swobody umów, natura stosunku zobowiązaniowego **	60
Kazus nr 2.	Zasada swobody umów ***	60
Kazus nr 3.	Swoboda umów a czynność prawna abstrakcyjna ***	62
Kazus nr 4.	Niemożliwość świadczenia ***	63
Kazus nr 5.	Wyzysk *	64
Kazus nr 6.	Wyzysk **	65
Kazus nr 7.	Wyzysk **	66
Kazus nr 8.	Wyzysk **	67

Kazus nr 9.	Umowa przedwstępna, zadek *	68
Kazus nr 10.	Umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości **	69
Kazus nr 11.	Wzorce umów *	70
Kazus nr 12.	Wzorce umów **	71
Kazus nr 13.	Transparentność wzorca **	72
Kazus nr 14.	Wzorce umów a zmiana stosunku o charakterze ciągłym **	73
Kazus nr 15.	Świadczenie przez osobę trzecią *	74
Kazus nr 16.	Umowa o zwolnienie dłużnika od obowiązku świadczenia *	76
Kazus nr 17.	Umowa o zwolnienie dłużnika od obowiązku świadczenia **	76
Kazus nr 18.	<i>Pactum in favorem tertii</i> **	77
Kazus nr 19.	Umowne prawo odstąpienia ***	78
Kazus nr 20.	Prawa i obowiązki konsumenta *	79
Kazus nr 21.	Sprzedaż na odległość *	80
Kazus nr 22.	Odstąpienie od umowy przez konsumenta *	81
Kazus nr 23.	Sprzedaż na odległość, odstąpienie od umowy **	82
3.	Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	83
Kazus nr 1.	Klauzula <i>rebus sic stantibus</i> **	83
Kazus nr 2.	Klauzula <i>rebus sic stantibus</i> **	84
Kazus nr 3.	Niewykonanie umowy przez podwykonawcę **	84
Kazus nr 4.	Zbieg podstaw odpowiedzialności ***	86
Kazus nr 5.	Zarachowanie świadczenia **	86
Kazus nr 6.	Zarachowanie świadczenia, miejsce spełnienia świadczenia oraz pokwitowanie *	87
Kazus nr 7.	Zwłoka dłużnika w niewykonaniu zobowiązania **	88
Kazus nr 8.	Zwłoka dłużnika a niemożliwość świadczenia **	89
Kazus nr 9.	Umowna modyfikacja zakresu odpowiedzialności *	90
Kazus nr 10.	Zwłoka dłużnika i wierzyciela *	91

Kazus nr 11.	Odstąpienie od umowy wzajemnej **	92
Kazus nr 12.	Odstąpienie od umowy wzajemnej ***	93
Kazus nr 13.	Niemożliwość świadczenia w umowach wzajemnych *	94
Kazus nr 14.	Następcza niemożliwość świadczenia w umowach wzajemnych ***	95
Kazus nr 15.	Dopuszczalność zastrzeżenia kary umownej **	97
Kazus nr 16.	Kumulacja kar umownych **	97
Kazus nr 17.	Wymagalność roszczenia o zapłatę kary umownej **	98
Kazus nr 18.	Niemożliwość świadczenia a kara umowna **	99
Kazus nr 19.	Kara umowna a szkoda ***	100
4.	Surogaty wykonania zobowiązania	101
Kazus nr 1.	Potrącenie **	101
Kazus nr 2.	Potrącenie **	102
Kazus nr 3.	Potrącenie *	102
Kazus nr 4.	Potrącenie **	103
Kazus nr 5.	Potrącenie **	103
Kazus nr 6.	Nowacja **	104
Kazus nr 7.	Nowacja ***	105
Kazus nr 8.	<i>Datio in solutum</i> **	107
5.	Zmiany podmiotowe po stronie długu i wierzytelności	108
Kazus nr 1.	Zmiana wierzyciela ***	108
Kazus nr 2.	Zmiana wierzyciela **	109
Kazus nr 3.	Zmiana wierzyciela ***	111
Kazus nr 4.	Zmiana wierzyciela **	112
Kazus nr 5.	Wstąpienie w prawa wierzyciela **	113
Kazus nr 6.	Zarzuty przysługujące cedentowi *	114
Kazus nr 7.	Zmiana dłużnika **	115
Kazus nr 8.	Zmiana dłużnika **	116
Kazus nr 9.	Zmiana dłużnika a wygaśnięcie zabezpieczeń **	117
Kazus nr 10.	Zarzuty przejmującego dług *	118

6. Czyny niedozwolone	119
6.1. Odpowiedzialność za czyn własny	119
Kazus nr 1. Poszkodowany bezpośrednio i pośrednio **	119
Kazus nr 2. Odpowiedzialność na zasadach ogólnych * ...	120
Kazus nr 3. Odpowiedzialność za czyn własny **	120
Kazus nr 4. Odpowiedzialność za czyn własny *	121
Kazus nr 5. Odpowiedzialność korzystającego ze szkody ***	121
Kazus nr 6. Odpowiedzialność na zasadzie winy a przyczynienie się poszkodowanego **	123
Kazus nr 7. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną małoletniemu *	124
Kazus nr 8. Odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych **	124
Kazus nr 9. Naruszenie dóbr osobistych a zadośćuczynienie **	125
Kazus nr 10. Naruszenie dóbr osobistych a funkcje zadośćuczynienia **	126
6.2. Odpowiedzialność za czyn cudzy	128
Kazus nr 11. Odpowiedzialność za czyn cudzy **	128
Kazus nr 12. Odpowiedzialność za czyn własny i czyn cudzy **	129
Kazus nr 13. Odpowiedzialność osoby prawnej za czyn powierzony ***	130
Kazus nr 14. Powierzenie czynności niezależnemu wykonawcy ***	132
6.3. Odpowiedzialność za wykonywanie władzy publicznej	134
Kazus nr 15. Odpowiedzialność za wykonywanie władzy publicznej **	134
Kazus nr 16. Wykonywanie władzy publicznej i ochrona dóbr osobistych ***	135
Kazus nr 17. Odpowiedzialność za brak lokalu socjalnego **	136
Kazus nr 18. Odpowiedzialność za wykonywanie władzy publicznej ***	137

Kazus nr 19.	Odpowiedzialność z tytułu wykonywania władzy publicznej ***	138
Kazus nr 20.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną aktem normatywnym *	140
Kazus nr 21.	Szkoda wyrządzona niewydaniem aktu normatywnego **	140
Kazus nr 22.	Szkoda wyrządzona niewydaniem aktu normatywnego *	141
Kazus nr 23.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną decyzją administracyjną ***	142
6.4.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez zwierzęta	143
Kazus nr 24.	Szkoda wyrządzona przez zwierzęta *	143
Kazus nr 25.	Odpowiedzialność posiadacza zwierzęcia **	144
Kazus nr 26.	Szkoda wyrządzona przez psa użytkowego ***	144
Kazus nr 27.	Szkoda wyrządzona przez zwierzę żyjące w stanie dzikim ***	145
Kazus nr 28.	Szkoda wyrządzona przez zwierzę dzikie ***	146
6.5.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez rzecz lub ruch przedsiębiorstwa	147
Kazus nr 29.	Szkoda wyrządzona przez zawalenie się budynku *	147
Kazus nr 30.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na terenie budowy **	147
Kazus nr 31.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zawaleniem się budowli ***	148
Kazus nr 32.	Zawalenie się budowli *	149
Kazus nr 33.	Szkoda wyrządzona przez ruch przedsiębiorstwa **	149
Kazus nr 34.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną ruchem przedsiębiorstwa **	150
Kazus nr 35.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną ruchem przedsiębiorstwa **	152

Kazus nr 36.	Szkoda wyrządzona małoletniemu ***	153
Kazus nr 37.	Odpowiedzialność solidarna **	154
Kazus nr 38.	Szkoda wyrządzona przez ruch pojazdu mechanicznego **	155
Kazus nr 39.	Odpowiedzialność za szkodę spowodowaną ruchem pojazdu **	156
Kazus nr 40.	Odpowiedzialność UFG, niezidentyfikowany sprawca szkody **	157
Kazus nr 41.	Odpowiedzialność UFG, nieudzielenie ofierze pomocy ***	157
Kazus nr 42.	Roszczenia odszkodowawcze skierowane przeciwko UFG **	158
6.6.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	159
Kazus nr 43.	Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny **	159
Kazus nr 44.	Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny **	160
Kazus nr 45.	Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny **	160
Kazus nr 46.	Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny **	161
Kazus nr 47.	Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny ***	162
7.	Zobowiązania z innych źródeł	163
Kazus nr 1.	Bezpodstawne wzbogacenie *	163
Kazus nr 2.	Bezpodstawne wzbogacenie *	164
Kazus nr 3.	Bezpodstawne wzbogacenie, świadczenie nienależne *	164
Kazus nr 4.	Bezpodstawne wzbogacenie **	165
Kazus nr 5.	Bezpodstawne wzbogacenie a zarzut nadużycia prawa podmiotowego ***	166
Kazus nr 6.	Roszczenie z gier i zakładu *	167
Kazus nr 7.	Przepadek na rzecz Skarbu Państwa **	167
Kazus nr 8.	Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia *	168

Kazus nr 9.	Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia **	169
Kazus nr 10.	Odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady **	170
Kazus nr 11.	Odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady **	171
Kazus nr 12.	Odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady **	172
Kazus nr 13.	Odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady **	173
Kazus nr 14.	Odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady ***	173
Kazus nr 15.	Odpowiedzialność prowadzących zakłady kąpielowe *	174
Kazus nr 16.	Przyrzeczenie publiczne *	175
Kazus nr 17.	Przyrzeczenie publiczne a wzorce umów **	176

Rozdział III

Zobowiązania. Część szczególna	179
1. Umowa sprzedaży	179
Kazus nr 1.	Ustalenie ceny *
Kazus nr 2.	Świadczenia wzajemne w umowie sprzedaży *
Kazus nr 3.	Przejęcie korzyści i ciężarów na kupującego *
Kazus nr 4.	Przejęcie ryzyka, wydanie rzeczy i koszty wydania oraz odebrania rzeczy **
Kazus nr 5.	Uprawnienia kupującego **
Kazus nr 6.	<i>Take or pay</i> **
Kazus nr 7.	Rękojnia, gwarancja i ubezpieczenie sprzętu elektronicznego **
Kazus nr 8.	Umowa sprzedaży – rękojnia **
Kazus nr 9.	Sprzedaż na raty **
Kazus nr 10.	Roszczenia zwrotne sprzedawcy *
Kazus nr 11.	Zastrzeżenie prawa własności **

Kazus nr 12.	Sprzedaż na próbę **	195
Kazus nr 13.	Wady rzeczy a sprzedaż na próbę **	196
Kazus nr 14.	Umowne prawo pierwokupu *	197
Kazus nr 15.	Ustawowe prawo pierwokupu ***	198
Kazus nr 16.	Prawo pierwokupu na wypadek darowizny **	199
2.	Darowizna, przekazanie nieruchomości	200
Kazus nr 1.	Darowizna *	200
Kazus nr 2.	Odwołanie darowizny **	200
Kazus nr 3.	Odwołanie darowizny ***	201
Kazus nr 4.	Rażąca niewdzięczność ***	201
Kazus nr 5.	Rażąca niewdzięczność **	202
Kazus nr 6.	Darowizna a <i>actio pauliana</i> **	203
Kazus nr 7.	Przekazanie nieruchomości **	205
3.	Umowy o świadczenie usług	206
Kazus nr 1.	Wynagrodzenie kosztorysowe *	206
Kazus nr 2.	Wynagrodzenie ryczałtowe *	207
Kazus nr 3.	Odstąpienie od umowy o dzieło *	208
Kazus nr 4.	Prawo kontroli a odstąpienie od umowy o dzieło **	209
Kazus nr 5.	Wypowiedzenie umowy o świadczenie usług **	210
Kazus nr 6.	Rezultat a należyta staranność **	211
Kazus nr 7.	Umowa rezultatu **	212
Kazus nr 8.	Kwalifikacja umowy o świadczenie usług ***	213
Kazus nr 9.	Umowa o dzieło a umowa dostawy **	215
Kazus nr 10.	Umowa dostawy ***	216
Kazus nr 11.	Umowa zlecenia *	217
Kazus nr 12.	Odmowa przyjęcia zlecenia *	218
Kazus nr 13.	Powierzenie wykonania czynności przez przyjmującego zlecenie *	219
Kazus nr 14.	Wypowiedzenie umowy zlecenia **	220
Kazus nr 15.	Wygaśnięcie zlecenia *	221
Kazus nr 16.	Umowa komisu **	223
Kazus nr 17.	Odpowiedzialność komitenta **	224

Kazus nr 18.	Odpowiedzialność komisanta **	225
Kazus nr 19.	Zobowiązanie <i>del credere</i> **	226
Kazus nr 20.	Umowa przechowania *	227
Kazus nr 21.	Umowa przechowania **	228
Kazus nr 22.	Odpowiedzialność przechawcy, <i>casus mixtus</i> *	229
4.	Umowy odnoszące się do korzystania z rzeczy	230
Kazus nr 1.	Umowa najmu *	230
Kazus nr 2.	Zastaw, ochrona najemcy *	231
Kazus nr 3.	Wstąpienie w stosunek najmu **	231
Kazus nr 4.	Wypowiedzenie umowy najmu ***	232
Kazus nr 5.	Najem a najem okazjonalny *	233
Kazus nr 6.	Dzierżawa **	234
Kazus nr 7.	Rozliczenie nakładów w umowie dzierżawy **	235
Kazus nr 8.	Użyczenie **	236
5.	Umowa ubezpieczenia	237
Kazus nr 1.	Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej *	237
Kazus nr 2.	Zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej **	237
Kazus nr 3.	Umowa ubezpieczenia OC, pojęcie ruchu pojazdu, odpowiedzialność <i>in solidum</i> ***	238
Kazus nr 4.	Umowa ubezpieczenia mienia *	240
Kazus nr 5.	Zakres szkody podlegającej naprawieniu przez ubezpieczyciela ***	240
Kazus nr 6.	Kontroferta ubezpieczyciela *	241
6.	Pozostałe umowy	242
Kazus nr 1.	Umowa pożyczki *	242
Kazus nr 2.	Odsetki kapitałowe w umowie pożyczki **	243
Kazus nr 3.	Poręczenie a wada oświadczenia woli **	245
Kazus nr 4.	Zakres odpowiedzialności poręczyciela **	246
Kazus nr 5.	Poręczenie a zarzut potrącenia **	247
Kazus nr 6.	Spółka cywilna **	248
Kazus nr 7.	Renta *	249

Kazus nr 8.	Umowa renty **	250
Kazus nr 9.	Umowa dożywocia **	251
Kazus nr 10.	Żądanie rozwiązania umowy dożywocia *	253
Kazus nr 11.	Sprzedaż prawa dożywocia **	254
Kazus nr 12.	Zamiana dożywocia na rentę **	255

Rozdział IV

Tworzenie umów	257
Umowa nr 1. Szaleństwo rowerowe	257
Umowa nr 2. Usługa IT	259
Umowa nr 3. Gitary elektryczne	260
Umowa nr 4. Pomoc prawna	262
Umowa nr 5. NDA (ang. <i>non-disclosure agreement</i>)	263
Klauzule umowne	264

Rozdział V

Trening przed egzaminem	265
1. Kazusy	265
Kazus nr 1. Dyskoteka pod Gruszami **	265
Kazus nr 2. Przerwa w szkole **	266
Kazus nr 3. Wadliwa dachówka **	267
Kazus nr 4. (Nie)zaspokojone roszczenia **	269
Kazus nr 5. Niedopasowana proteza ***	270
2. Testy	271
2.1. Zobowiązania – część ogólna	271
2.2. Czynny niedozwolone	298
2.3. Zobowiązania – część szczególna	314
Literatura	327

Wykaz skrótów

Akty prawne

- k.c.** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)
- k.k.** – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)
- k.p.c.** – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1805)
- u.p.k.** – ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 287)
- u.u.o.** – ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 854 ze zm.)

Inne

- OSA** – Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
- OSNC** – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNC-ZD** – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
- OSP** – Orzecznictwo Sądów Polskich
- OSPiKA** – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
- SA** – sąd apelacyjny
- SN** – Sąd Najwyższy
- SO** – sąd okręgowy
- UFG** – Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi realizację inicjatywy dydaktycznej zespołu pracowników Katedry Prawa Cywilnego Uniwersytetu Gdańskiego, której zamiarem jest wsparcie nowoczesnej koncepcji problemowej metody nauczania prawa cywilnego.

Doświadczenie w stosowaniu tzw. metody kasusowej na zajęciach ćwiczeniowych oraz egzaminach z prawa cywilnego w Katedrze liczy już ponad 10 lat. Egzaminy z prawa cywilnego na Uniwersytecie Gdańskim składają się z części teoretycznej (zazwyczaj w formie testowej) oraz praktycznej (rozwiązywanie kasusów). Po wielu latach pracownicy Katedry postanowili przygotować publikację, dostępną również w formie elektronicznej, zatytułowaną *Prawo cywilne – zobowiązania – kasusy, orzecznictwo, materiały*. W swym podstawowym założeniu ma ona służyć ujednoliceniu kształcenia studentów Uniwersytetu Gdańskiego w zakresie prawa cywilnego na licznych kierunkach na Wydziale Prawa i Administracji, tj. prawie, administracji, podatkach i doradztwie podatkowym, kryminologii, a ponadto na innych kierunkach prowadzonych na tej uczelni. Żywimy także nadzieję, że książka ułatwi powtórkę materiału przez magistrantów przygotowujących się do zdawania egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze oraz odbycia aplikacji.

Pomysł opracowania publikacji przerodził się w dość pilną potrzebę jego realizacji w związku z wdrożeniem nauczania zdalnego w czasie pandemii COVID-19. Może on okazać się wysoce przydatnym narzędziem zarówno do prowadzenia dyskusji w trakcie zajęć opartych na interakcji, w trybie e-learningu asynchronicznego, jak i do zadawania materiału do samodzielnego studiowania i pogłębiania wiedzy przez studentów w domu, w tym w szczególności do przygotowania pisemnych wypowiedzi dotyczących sposobu rozwiązywania problemu (ang. *learning by doing*).

Prawo cywilne to jedna z najobszerniejszych gałęzi prawa. W celach dydaktycznych materia z tego zakresu jest zgrupowana działami. Mamy tu na myśli jedynie „klasyczne”, kodeksowe prawo cywilne, tj. część ogólną, prawo rzeczowe, prawo zobowiązań, prawo spadkowe i prawo rodzinne, jako że prawo własności intelektualnej stanowi przedmiot odrębnych wykładów w programie uniwersyteckiego nauczania prawa. Mając na względzie tę podstawową systematykę, prace nad opracowaniem i wdrożeniem koncepcji problemowej metody nauczania prawa cywilnego podzielono na **trzy** etapy, obejmujące najpierw prawo zobowiązań, a w dalszej kolejności: część ogólną i prawo rzeczowe oraz prawo rodzinne i prawo spadkowe. Niniejsza publikacja dotyczy części ogólnej oraz szczegółowej prawa zobowiązań.

Najobszerniejszą część opracowania stanowią przypadki praktyczne, tzw. kazusy, inaczej stany faktyczne, w których powstają, ulegają zmianie lub ustają stosunki cywilnoprawne. Zadaniem rozwiązującego kazus jest sformułowanie odpowiedniej argumentacji i konkluzji w celu odpowiedzi na postawione pytania. Rozwiązanie kazusu z prawa cywilnego w wielu przypadkach pozwala wykazać się umiejętnością praktycznego wykorzystywania znajomości orzecznictwa sądów powszechnych. Dlatego też przy większości kazusów przytoczono orzeczenia sądowe rozstrzygające w ten czy inny sposób problem, jakiego dotyczy dany stan faktyczny, bądź które stanowiły inspiracje dla kazusu.

Drugą pod względem objętości jest część zatytułowana *Trening przed egzaminem*, obejmująca kazusy przekrojowe oraz testy. Klucze odpowiedzi do pytań jednokrotnego wyboru ze względów praktycznych umieszczono na końcu książki. Zarówno kazusy, jak i pytania testowe mają różny stopień trudności: od najłatwiejszych (prosty, wymagających podstawowej wiedzy) do najtrudniejszych (wiedza i umiejętności „na piątkę”). Gwiazdki umieszczone przy pytaniach kazusowych stanowią ocenę ich trudności przez redaktorów. Testy pozwalają przyswoić wiedzę z omawianego zakresu oraz powtórzyć ją przed egzaminem.

Oryginalnym rozwiązaniem jest dołączenie w osobnej części wyboru stanów faktycznych stanowiących podstawę do sporządzenia umowy zobowiązaniowej lub jej fragmentu z punktu widzenia konkretnej strony.

**Uniwersytet
Gdański**

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-342-4